

Η συνείδηση που ξεχάσαμε

[Ορθοδοξία](#) / [Πνευματική ζωή](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας](#)

*«Όταν η συνείδησή μας μάς υπαγορεύει να κάνουμε αυτό και αδιαφορούμε, και πάλι μας λέει να κάνουμε εκείνο και δεν το κάνουμε, αλλά σταθερά και αδιάκοπα την καταπατούμε, έτσι τη θάβουμε και δεν μπορεί πια να φωνάξει δυνατά μέσα μας από το βάρος που τη σκεπάζει» **(Αββάς Δωρόθεος).***

Στους καιρούς μας η συνείδηση έχει κρυφτεί από το προσκήνιο της αγωγής, της παιδείας, της στόχευσής μας να είμαστε συν-άνθρωποι. Ο νόμος έχει μετατραπεί σε κοινωνική υποχρέωση, «πρέπει» να τον τηρήσουμε για να μη γίνει η κοινωνία ζούγκλα, αλλά και για να υπάρχουν όρια. Δεν αισθανόμαστε όμως έλεγχο εντός μας αν επιλέξουμε την προτεραιότητα της γνώμης, του θελήματός μας. Δεν υπάρχει φωνή που να μας παρωθεί προς το αγαθό ή να μας αποτρέπει από το κακό. Άλλωστε καλό και κακό έχουν σχετικοποιηθεί. Νόμος είναι το συμφέρον μας, το δίκιο μας. Τα παιδιά μας τα τιμωρούμε για τις αταξίες τους, γιατί παραβιάζουν κανόνες που θέτουμε σ' αυτά, βάζοντας ως κριτήριο της τιμωρίας την δύναμη της εξουσίας μας, η οποία ασκείται για το όποιο καλό τους. Έτσι τα παιδιά μεγαλώνουν με τον φόβο ή με την διάθεση να ξεγελάσουν την εξουσία αν μπορούν

και δεν συνειδητοποιούν τι έχει να κάνει με την αλήθεια και τι όχι. Η δικαιολογία είναι εύκολη στο στόμα τους. Μας μιμούνται, είναι αλήθεια.

Η ήττα πάλι είναι πληγή στον εγωισμό μας. Δεν αισθανόμαστε εύκολα ότι υπάρχει η αμαρτία ως αποτυχία, η αμαρτία ως παρακοή στο θέλημα του Θεού, ως άρνηση της αγάπης Του, όπως και της αγάπης των άλλων, η αμαρτία ως θεοποίηση της γνώμης μας. Ταξιδεύοντας στην οδό του δικαιωτισμού, γιατί άραγε να αισθανθούμε ότι δεν υπάρχουμε μόνο για μας και με κέντρο εμάς, γιατί να επιχειρήσουμε να αλλάξουμε και προς ποια κατεύθυνση να γίνει αυτό; Προϋπόθεση αλλαγής δεν είναι μόνο η αυτογνωσία, με σκοπό να δούμε σε τι υστερούμε και ποιους στόχους μπορούμε να υλοποιήσουμε. Η κύρια αλλαγή είναι να κάνουμε τον εαυτό μας δοτικό, αγαπητικό, να μπορεί να συναισθάνεται τον άλλον, να μπορεί να βλέπει την ζωή και μέσα από τα δικά του μάτια, να νιώθουμε πού ενοχλούμε και πού κουράζουμε, πού τον κάνουμε να θυμώνει και να εξοργίζεται με μας, εξαιτίας του χαρακτήρα μας.

Η αλλαγή έρχεται όταν σπουδάζουμε τις εντολές του Θεού, όταν βλέπουμε στην τήρησή τους την οδό προς την αγάπη, όταν ενοχλούμαστε με την μη τήρησή τους, ακριβώς διότι ακούμε την φωνή Του μέσα μας, η οποία μας λέει ότι χωριζόμαστε από Εκείνον και τον πλησίον μας όταν δεν αγαπούμε, όταν αποδεχόμαστε τον λογισμό που μας τaráζει, που μας θεριεύει τον εγωισμό, που μας κάνει να μην θέλουμε να ακούσουμε τους άλλους. Και η συνείδηση γίνεται αφετηρία αλλαγής όταν αποφασίσουμε ότι με όσον κόπο κι αν χρειαστεί, με την βοήθεια των πνευματικών μας πατέρων και των όσων μας αγαπούνε αληθινά, μπορούμε να κάνουμε βήματα αλήθειας.

«Άκου την φωνή μέσα σου». Ας το λέμε στους εαυτούς μας, στα παιδιά μας, στους οικείους μας, ιδίως κάθε φορά που είμαστε έτοιμοι να κάνουμε αυτό που θέλουμε

χωρίς να νοιαζόμαστε πόσο πληγώνουμε ή πόσο θεοποιούμε το εγώ μας, χωρίς να υπάρχει κανείς άλλος, ούτε ο Θεός.

themistoklismourtzanos.blogspot.com

<https://bit.ly/3AFd17A>